

יַעֲקֹב אֲבִינוּ לֵאלֹהֵי מִצְרַיִם - קָרָן אֲמֵת לֵי יַעֲקֹב
מִצְרַיִם: קָרָן לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב עַל מִצְרַיִם

מת (מעניח ה'), כי בהסתלקות א' מן אמת
נשאר מתו"א, אמנם יעקב אבינו מדחו אמת,
ולכן לא מתו"ב.

כַּעֲשֶׂה יְשֵׁרָה אֱלֹהִים עִם

סג) אמת אמרו בזהר שנותן חיים (וכן
הוא בגמ' בההוא מתא דשמה
קושטא ובעובדא דההוא מרבנן ור' טבות
שמיה דאפי' הוי יהבי לוי כל חללי
דעלמא לא הוה משני בדיבוריה עיי"ש
האי עובדא [סנהדרין צו.], ולדעתי הוא
משארז"ל יעקב אבינו לא מת כי תתן
אמ"ת ליעקב כתיב והבן דכרי חכמים
וחידותם נ"ל), כי י"פ ד"ם בגימ' מ"ת
והא' ממתקם ועושה מהן אמ"ת, ס'
מאורי אור מערכת הא' סימן צ"ג.

לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב אֲבִינוּ קָרָן

ומדת אמ"ת
הוא דכורא עץ החיים (עי' בגמ' [סנהדרין
צו.] בההוא קרתא דשמיה קושטא ולא
שכיב אינש בלא זימניה, כי אמ"ת הוא
עץ החיים, ויעקב אבינו מדחו אמ"ת,
תתן אמת ליעקב, ע"כ יעקב אבינו לא
מת).

וְאֵתְּם
וְאֵתְּם יְשֵׁרָה אֱלֹהִים עִם

וְאֵתְּם יְשֵׁרָה אֱלֹהִים עִם כָּלֵם הַיּוֹם:

חַי יְשֵׁרָה אֱלֹהֵינוּ כְּשֶׁבִקֹּץ מֵאֲמֵת ז'
מרכיב שמת

וְחַתְּבוּנָן עוֹד בְּזֶה מַה שְׁאֲמַרוּ רַז"ל (מעניח ה):
יעקב אבינו לא מת דכתיב (מיקה ז כ) תתן אמת
ליעקב, (דברים ד ו) ואתם [אותיות אמת] הדברים
בה' אלקיכם חיי"ם.

אֲבוֹת

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

קָרָן כ:

רב נחמן ור' יצחק
הווי יתבי בסעודה א"ל רב נחמן לר' יצחק
ליכא סר מילתא א"ל הכי איד יותנן אין
מסוהין בסעודה שמא יקרים קנה לושטויבא
לדי סבגה בחר דסעוד א"ל הכי איד יותנן יעקב אבינו לא מת

חַתְּבוּנָן זכ

אמר רבא מריש הוה אמינא ליכא
קשטא בעלמא אמר לי *הוהא מרבנן ורב
טבות שמיה ואמרי לה רב טביוס שמיה
דאי הווי יהבי ליה כל חללי דעלמא לא הוה
משני בדיבוריה וימנא חדא איקלעי להוהא
אחרא וקושטא שמיה ולא הווי משני
בדיבוריהו ולא הוה מייח איניש מדתם בלא
זימניה נסבי איתתא מנתן והווי לי תרתין
בגין מינה יוסא חד הוה יתבא דכיתרו וקא
ודיפא רישה אתאי שויכבתה מרפא ארשא
*סבי לא אורח ארעא *אמר לה ליתא דבא
שכיב ליה תרתין בגין אתו אינשי דאחרא
לקסיה אמרו ליה מאי האי אמר להו הכי
הוה מעשה א"ל במטורא מינך פוק מאחורין
ולא תגרי כוז סתנא כרגך אינש

חַתְּבוּנָן זכ

כִּתְּתֵן אֵמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיָּמֵינוּ

קָרָם:

חַתְּבוּנָן זכ

אמר רבי אלעזר כן קראו וקראו ליעקב אל שמו *יקרא לו אל אלו ישראל ואל סלקא בעין
לשבו קרא ליה יעקב אל יקראו לו יעקב סבכי ליה אלו יקראו לו ליעקב אלו יקראו לו אלו ישראל

עַתָּה אֲבֹת וְיִשְׂרָאֵל עַתָּה זכ

ולכן ויקרא לו אל
אלהי ישראל (להגן פסוק כ), כמאמר חז"ל
(מגילה יט.) שהקב"ה קרא ליעקב אל, כי אל
ר"ם א"מם ליעקב (מיקה ז כ), כי חותמו של
הקב"ה אמת (שם נה.). ולכן יעקב אבינו לא

16) וְכַתִּיב [מִיכָה ז' כ'] תַּתֵּן אִמָּת לְיַעֲקֹב

וכן יעקב
אבינו ע"ה לא מת שהיה בחינת אמת,
כדכתיב [מִיכָה ז' כ'] תַּתֵּן אִמָּת לְיַעֲקֹב,
ורמזו רבותינו ז"ל [תענית ה' ע"ב] יעקב
אבינו לא מת, הוא צירוף לאמת. וזה
אפשר כונת הכתוב [תהלים קל"ב י"א]
נשבע ה' לדוד אמת, שיזכה לבחינת אמת
ויהיה חי וקיים.

17) עֲלֵה לְיַעֲקֹב מִבְּרֵאשִׁית

בעון אדה"ר נפסמו ג' אלפי"ן משלשה א"ב שנברא בהם העולם א' מן אדם
נשאר ר"ם א' מאבת נשאר ס"ת א' מארזי נשאר ר"ן [חגל פסוקים] :

18) וְאִפְשָׁר וְיַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל הֵם שְׁנֵי נִשְׁמוֹת

קדושות. ויעקב לא מת והוא קיים,
ולכן קרינו יעקב. כי הוא נשמה קדושה בפני
עצמה, ונתקיימה. משא"כ אברהם, דהוסיף לו ה',
והוא עילוי בנשמתו הקדושה, ומי שקודא אכרם
מגרעות נתן. ואפשר, שז"ש. תתן אמת ליעקב.
דאמת הוא סימנא דחיי. כמ"ש בזהר, ע"פ. ונתתם
לי אות אמת. ואפשר, שיעקב תקן אות א' מאדם
הראשון. ולזה, נתחבר אות א' עם מת. ונעשה
אמת. ולהכי חיי. כמשז"ל. יעקב אבינו לא מת.
זהו. תתן אמת ליעקב. סימנא דחיי. שגרם
לעשות אמת כמה שחקן לאדה"ר:

19) וְיָרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד

ויהי ערב ויהי בקר יום הששי: פ

20) וְהָיָה הַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהָיָה עֶרְבָא וְהָיָה בֹקֶר וְהָיָה יוֹם הַשְּׁשִׁי:

רמה. והנה הנחש, בעדות שקר שהעיד על בוראו,
מן העץ הזה אכל וברא את העולם
(בראשית רבה פ"ט ס"ד), הפריד 'א' מן 'אדם' ומן 'אמת'.
ביצד, רמזתי למעלה (אות רמ) 'וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד' (בראשית א, לא), החותם
'אמ"ת', ו'מא"ד' הוא 'אדם' (בראשית רבה פ"ט ס"ב),
והיה הכל טוב, ולא רע. רק מכת הנחש וכח הסמא"ל,
נתפתו אדם וחוה, והוציאו הרע מכת אל הפעל, ומה
שקיה האדם ראוי להיות אמת, כלומר, נצחיי, עתה
כרוך בו ההעדר. ונפרד 'א' מן 'אדם', ונשאר 'דם',

11) וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ

ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב
אהלים:

12) וַיִּהְיֶה בְּכַתְּוֵת הַיְהוָה

לאלף והצעיר לגוי עצום אני יהוה בעתה אחישנה: ס

13) וְהָיָה כִּי יִשְׁכַּח אֱלֹהֵי מִצְרָיִם

והנה תומים בבטנה. ג"ל בס"ד ע"ם מ"ש
רבינו ז"ל בעץ חיים שער לאה ורחל
פ"ח בסוד הכתוב ויעקב איש תם. כי יעקב
אע"ה הוא בקדושה נקרא תם וכנגדו בקליטה
נקרא מת. ובוה פירש הרב אמת ליעקב ז"ל
מ"ש רז"ל יעקב אבינו לא מת כי אצל יעקב
שהוא בקדושה היא אותיות תם ואינו אותיות
מת עכ"ד ע"ש. ובוה פירשתי בס"ד רמז הכתוב
הקטון יהיה לאלף כי יעקב נקרא קטון דכתיב
יעקב בנה הקטן וכן מי יקום יעקב כי קטן הוא
וההפסד בין תם למת הוא כי תם המ"ם
דמנצפ"ך עולה מספרם אל"ף משא"כ מת המ"ם
כארבעים. וזהו הקטון הוא יעקב יהיה לאלף
כי הוא תם שמספרם אלף ולא מת. וז"ש אדם
אחד מאלף מצאתי. אדם אחד הוא יעקב אע"ה
שהוא סופריה דאדם ואותיות שמו משלמים
למספר אחד כי אברהם יצחק יעקב הם י"ג
אותיות מאלף מצאתי כי הוא סוד תם שעולה
אלף. וז"ש והנה תומים חלק החיבה לשנים וקרי
בה ת"ו מ"ם בבטנה שיש בבטנה ת"ם שהוא
אות ת"ו קודם לאות מ"ם ולא להיפך:

14) וַיִּמְלֹאוּ יְמֵיהָ לְלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ:

ויהי ערב ויהי בקר יום הששי: פ

15) וַיִּשְׁבַּע יְהוָה וַיֹּאמֶר

יֵא נשבע יהוה
לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטנה
אשית לכסא-לך:

24 ב"ק הלאבב חזרבת א-ב ב"ב ס"א 14

כ"ל פ"ו) אדם . כחט בעלי הרמז כי חטון דס דקס אדם סט תוריס
על התמירות שט שחמט בל המיתה ר"ל וע"כ י"ס דס
סח ח"ה ופ"י סתנחח אורה על התמר אגד הטרה נחוח
באוח א' דאדם כי הנפש הוא חלק חלקי ממעל אלוטו של עולם
יח"ש ונדרשח חח"ל על ורגנן מפרד אלף שפרד אלוטו של
עולם יח"ש וכחטאר בכ"ר פתשה כ' וע"ע בכ"ר פתשה א' חזררס
לכ"י"ת מי כרלך והוא מראה כשוקו שלאחריו ד' שחו ס"ט דלוח
א' שלפני כ"י תורה על הקב"ה וכחטאר בכ"ר] נעשה חוס אדם
ומחח לחח דלוח הוא קיוס הישר המיתה וע"כ יעקב דכחיב
כ"י חחן לחח ליעקב ח"ל יעקב אביט לא מח וע' סאהרין
(דף ל"ו ע"א) דלחחל דקששה שמי' ולא דיכרו שקד לא מח
ש"ס אדם בלא זמט ע"ש פכח"ד ו"ל ונראה להוסיף דלח"ס חלוק
לכ' דכ"רס הרלש והגוף (וזה מחל"ס עם דכ"ר בעלי הרמז ח"ל
כי הגוף הוא התומר וכרלש הוא משכן האורה נפש המשכלת
כדטע"ע' סאהרין (דף ל"ח ע"ב) אדם רלש מח"י ונוטו מככל
ה"ר דהאדם חלוק בכחי' הרלש והגוף של וע"כ חטון דס הס
לשוח הגוף והוא התומר ולוח א' רהא כרלש חיבת אדם רחוח
לשוח הרלש של וע"כ חטון כונח"ס (דף ס"ו ע"א) ח"ר עולה
לספ"י שמינה דס הגוף ולא מינה דס הרלש יוכל מינה דס
הרלש ולא מינה דס הגוף ח"ל הוא מח"י חלחוח חמר רכינל
חסהכל חכ דמיס כגוף שמי' וע"כ נס כרלס חטון דס הס
לשוח הגוף ולוח ח"י לשוח הרלש וכ"ל:

25 ב"קו"י ב"ב יעקב - ב"ב יעקב ו"י ג"א יוסק

ת, ב) אמרו רז"ל יעקב אבינו לא מת י"ל ע"פ דאיתא בשל"ה הקדוש דאדם
הראשון בחטאו היה, נרגז מפרד א' (ראה משלי סז, כח)
הספרי א' מן אדני' ונשאר "דין" וא' מן "אדם" ונשאר "דם" וא' מן "אמת"
ונשאר "מת". וידוע דהאבות תקנו חטא אדה"ר ואברהם תיקן א' מן אדני, וזה
שאמר עד עכשיו היה אלהי השמים ולא אלהי הארץ ועכשיו הוא אלהי השמים
ואלהי הארץ שהרגלתיו בפני הבריות כפירוש רש"י בפרשת חיי שרה, המלכות
נקראת ארץ וגם אדני, ויצחק תיקן א' מן אדם ע"י שפסט צוארד להטיף ממנו
דם שחיסה, ויעקב תיקן א' מן אמת ע"י שישב באוהל תורה, והר"ת של מת
הוא מדרש תורה, וזה שאמר הכתוב: "ויעקב איש ת"ם" כלומר, שהפך אותיות
מת לחם וחזר אמת למקומו, כי התורה נקראת תורת אמת, כמו שכתוב "תורת
אמת היתה בפייהו" (מלאכי ב, ו) וזה שאמרו, "יעקב אבינו לא מת" שהחזיר
הא' של אמת למקומה ונעשה מן מת "אמת", ובשביל זה זכה יעקב למדת אמת,
כמו שנאמר "תתן אמת ליעקב" (מיכה ז, כ), וזה נכון בעוה"י, וגם בשביל שנטמן
בבית עבר י"ד שנה וגלה אל מקום תורה ר"ח, "אמת" ונעשה מן מת אמת

26 זוכר הקב"ה וקב"ה ס"א ב"ב א"ק ב

ה) שאל לך אות, אמת ממש, דכלהו הו נסלין ברא דאתון, וכן ברוב
מה כתיב, ונתתם לי אמת, דא את ה, דדא אקרי אמת, ודי תיבא
שאר אתון לאו אינון אמת, אין אלא אות דא אות אמת אקרי.

27 מצב קצמות חזרבת ו"י

ב ו"ו אות חיים רומז לתפארת חיה שאלה
רחב ונתתם לי אות אמת סימנא דחיי
בעצת מיניידו ועל אות זה לטובה נאמר וישם
ה' לקין אות, ובתשובתו נתכפר לו נע ונשאר
נד ונכנס הוי"ו ונעשה נוד וזהו וישב בארץ
נוד ויתרו היה הטוב מקין שנפרד מהרע וכן
כתיב וחבר הקני נפר"ד מקין ועל כן כשנתגייר

המורה על אדמומית חקף הדין, ונפרד אל"ף מן
'אמ"ת', ונשאר 'מת', ונעשה מן 'דמות' - דם קוח,
דם מצד אדם, קוח מצד חיה, גרמה מיתה לעולם.

28 ס"א הקב"ה חזרבת חסכ"ס

ר"י וקב"ר כתבתי בקקום אחר ולקמן אות שסו ח"ג פ"ר
כמדבר אות כזו, כי 'אדם' מספר קטן של
'אמת', וקבו 'אדם' אחר מאל"ף... לא מצאתי וקהלח
ו. כחו, כלומר, מן אות אל"ף, לא נמצא מעשר אחר,
רק מצעשר מ"ת הוא ד"ם, וקב"ר הארכתי בהקדמת
תולדות אדם (חלק א' בית יוד אות רסו), ענין 'ונרנן'
מפרד אלוף' (כסלי סו, כח), שמצד דבת שקר של
הנחש, שהוא סמ"ל הוא השטן, הפרד ה'אלף' מן
'אדם' ומן 'אמת', ונשאר 'דם' ו'מת', דם שפך מצד
מיתת הגוף, והאמת נעדרת כעת דבקוח הנשמה בגוף
העבור, וזהו מיתתה, דכשהגוף חי הנשמה מתה,
וכשהגוף מת הנשמה חיה, אך יש תקון לזה בשני
דמים, לקח כתיב כפל ויחוקל סו, ה' 'בדמיון חיי...
בדמיון חיי', והם דם מילה ודם קרבן, דם מילה הוא
תקון לזמקא של הנחש, שגרמה גוף עכור, וזהו סבת
הקרי שהוליד רוחן ושדן ק"ל שנים, ועל זה קמו
רבתינו ו"ל (סנהדרין ל"ב), אדם הראשון מושך כעקלה
קיה, והתקון לזה דם אות ברית קדש, דם הקרבן,
'אדם' כי 'קריב' (ויקרא א, כו), 'אדם' נאמר, ועל ידי קרבן
וסדו, אדם מתקרב לה', והעונות המבדילים בינו לבין
קונו נתבטלו, ואז הוא קרוב לה' כצד נשמתו, ועל ידי
שנים אלו חזרין חיי הגוף וחיי הנשמה, וחזרת א'
ל'דם' נעשה 'אדם', וחזרת א' ל'מת' ונעשה 'אמת',
והיא אמתה של הנשמה החתוכה בחוה"ס אמת, וזהו
'בדמיון חיי'.

29 ס"א חזרבת חסכ"ס

כח איש תהפכות

ישלח מרון ונרנן מפריד אלוף:

30 ס"א חזרבת חסכ"ס חסכ"ס

דכנה כחבו המקובלים
הראשונים דבחי"א אדם נפגמו ג' אלפין א' דאדם
נשאר דם וא' דאדני נשאר דין וא' דלחח נשאלחמת
והנה כג' אבות הקדושים חיקוני של ארז"ר וכחננו
בחקיס חמר דכנה הברהס חיקון א' דאדני ע"כ חמר
דניהל למטן דדני למטן הברהס שקר"ך הדין ולא ס'
אדם שקר"הו להקב"ה אדון ער טבא הברהס וקיבל אדנותו
במס"כ לכנשן הא"ש וילחק חיקון א' דאדם כמה שנשפך
דמו ע"י עקיד' ויעקב חיקון א' דלחח חקן 'לחח
ליעקב ע"כ חמר רז"ל יעקב אבינו לא מת וכנן וכנה
לידוך אלו כג' חיות ידני 'אדם' אמת בני' 'לחקון
סיימו חיקון כג' כנ"ל

שנגמר להתקן ליקח הטוב מקין הוסיפו לו
וי"ו כי היה נקרא יתר וקראוהו יתרו. ויעקב
אבינו ע"ה כתיב ביה תתן אמת ליעקב אמת
בחינת וי"ו ולכן יעקב אבינו לא מת :

קבוע י"ו קולות כב.

והנה איתא בזוהר ריש פרשת ויקרא (ח"ג ב' ע"א) ר' אלעזר
פתח (ישעיה ז יב) שאל לך אות וגו', שאל לך אות
ממש, דטובה הו' נטלין ברזא דאחווין, וכן ברחב מה כתיב
(יהושע ב יב) ונתתם לי אות אמת, דא אות ו' דלא אקרי
אות אמת, ואי תימא שאר אחווין לאו אמת אינון, אין אלא
אות דא אות אמת אקרי, ישוין שם.

והנה ידוע דמדתו של יעקב היא אמת, כדכתיב תתן
אמת ליעקב, ואות וא"ו עליה רמז שהיא אקרי
אות אמת כטעם ואלקו יעקב בתוספת וא"ו. - עוד יב רמז
למה נקרא יעקב במדה אמת, כי רק עבורו היה הקיום
ומלב של אברהם אבינו ע"ה שלא נקדף בכנשן האש כזכר
לפיל, ופל ידו זה נהקיים חומה הישראלית בעולם, ועל ידי
קד הוא רומז למדה אמת, כי קובטא קאי, וכל שמביא
הקיום רומז לאמת. תולדות בד.